

Broj/Број: 01/5-50-1-175-11/04
Sarajevo/Сарајево: 11.5.2004. godine

Z A P I S N I K

11. sjednice Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil, održane 21.4.2004. godine, s početkom u 14,00 sati.

Sjednici Komisije prisustvovali su:

- Elmir Jahić, predsjedavajući Komisije,
- Tihomir Gligorić, drugi zamjenik predsjedavajućeg,
- Nadžida Mlaćo, član Komisije
- Selim Bešlagić, član Komisije,
- Muhamed Altić, član Komisije.

Sjednici nisu prisustvovali: g. Martin Raguž, prvi zamjenik predsjedavajućeg; g-đa Ruža Sopta, član Komisije; Miloš Jovanović, član Komisije i Munib Jusufović, član Komisije.

Za sjednicu je usvojen sljedeći

D n e v n i r e d:

1. Usvajanje zapisnika 10. sjednice,
2. Realizacija zaključaka ranijih sjednica
3. Dogovor o obilasku općina u Bosni i Hercegovini i upoznavanju stanja o ostvarenju ljudskih prava i sloboda u njima,
4. Izvještaj Potkomisije za predstavku Nađe Dizdarević, kao upoznavanje s drugim predstavkama građana,
5. Tekuća pitanja.

Ad. – 1. Usvajanje zapisnika 10. sjednice Komisije

Nakon usvajanja dnevnog reda, predsjedavajući Komisije Elmir Jahić predložio je raspravu i usvajanje zapisnika 10. sjednice. Nije bilo diskusije po ovoj tački.

Kako nije bilo diskusije po ovoj tački dnevnog reda, predsjedavajući Komisije predložio je usvajanje zapisnika, pa je Komisija jednoglasno usvojila zapisnik 10. sjednice Komisije.

Ad. – 2. Realizacija zaključaka ranijih sjednica

U uvodnom izlaganju za drugu tačku dnevnog reda predsjedavajući Elmir Jahić ukazao je na postojanje ranije donesenog zaključka da se povremeno razmatraju ranije doneseni zaključci i prati njihova realizacija. Kako je za ovu tačku dnevnog reda bio pripremljen prilog, predsjedavajući Komisije je čitao pojedine zaključke i odgovore o njihovoj realizaciji. Predložio je diskusiju za ovu tačku dnevnog reda.

U diskusiji o zaključcima, koja je uslijedila nakon izlaganja predsjedavajućeg Komisije, učestvovali su: g. Tihomir Gligorić, g. Selim Bešliagić i predsjedavajući Komisije.

Nakon diskusije, na prijedlog predsjedavajućeg Komisije prihvaćeni i podržani su zaključci i njihov stepen realizacije.

Ad. - 3. Dogovor o obilasku općina u Bosni i Hercegovini i upoznavanju stanja o ostvarenju ljudskih prava i sloboda u njima

U uvodu za ovu tačku dnevnog reda, predsjedavajući Komisije je upoznao prisutne da se treba krenuti u realizaciju zacrtanog zadatka, obilaska općina u Bosni i Hercegovini. Na osnovu radnog materijala kojeg je sačinio sekretar Komisije, potrebno je isplanirati aktivnost te obići prihvatne centre izbjeglih i raseljenih, kao i općine i sagledati ostvarenje ljudskih prava i sloboda u njima. Osnovna svrha obilaska općina bila bi snimanje stanja u oblasti ljudskih prava, izbjeglica i povratnika u izbjegličkim, prihvatnim centrima i općinama, što posebno podrazumijeva:

- implementaciju Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH,
- sporovođenje imovinskih zakona – stepen riješenosti zahtjeva za povrat privatne imovine i stanova,
- stanje kolektivnih centara ukoliko ih u općini ima,
- stanje povratnika (sredstva za život, zapošljavanje i sl.),
- kadrovska politika s stanovišta nacionalne zastupljenosti,
- ostvarivanje ljudskih prava i sloboda žitelja općine i druga pitanja vezana za ljudska prava i slobode.

U tom smislu, I grupa članova Komisije u sastavu: Elmir Jahić, Selim Bešliagić i Mara Perkanović posjetila bi prihvatni centar u Rakovici, te općine Tuzlu i Zvornik, II grupa u sastavu: Martin Raguž, Nadžida Mlaćo i Munib Jusufović posjetila bi prihvatni centar u Mostaru, te općine Trebinje i Ravno i III grupa u sastavu: Tihomir Gligorić, Ruža Sopta i Muhamed Altić posjetila bi Bosansko Grahovo, Bihać te prihvatni centar u Bosanskom Petrovcu.

Nakon prezentacije podataka o obilasku prihvatnih centara i općina, predsjedavajući Komisije je predložio usvajanje plana obilazaka, što su članovi Komisije jednoglasno prihvatili.

Ad. -4. Izvještaj Potkomisije za predstavku Nađe Dizdarević, kao i upoznavanje s drugim predstavkama građana

U uvodnom izlaganju po ovoj tački dnevnog reda predsjedavajući Komisije je prisutne podsjetio na predmet kao i njegovu genezu u Komisiji.

On je podsjetio da je Komisija dana 26.2.2004. godine dobila predstavku stranke Nađe Dizdarević iz Sarajeva, Ul. Emila Zole 10/5-22. U predstavi stranka je istakla da joj je suprug Hadž Boudellaa, zajedno s drugim pripadnicima tzv. “Alžirske grupe” nezakonito zatočen u Sjedinjenim Američkim Državama (u daljnjem tekstu SAD) vojnoj bazi Guantanamo na Kubi, greškom organa Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine. Ona dalje navodi da joj je suprug državljanin BiH da nikad nije bio kažnjavao, te da je i Dom za ljudska prava 2002. godine, svojom odlukom ocijenio da su on i njegovi drugovi nezakonito zatočeni. Stranka u predstavi ističe da je krajnje vrijeme da državni organi pokrenu postupak njihovog vraćanja kući jer se zarobljenici nalaze u vrlo teškim uslovima života. Predsjedavajući je podsjetio da je Komisija, na 10. sjednici održanoj 8.4.2004. godine,

usvojila Zaključak o formiranju Potkomisije za predstavku stranke Dizdarević Nađe. Zadatak Potkomisije je bio da razmotri pristiglu dokumentaciju dostavljenu od stranke, kao i Odluku Doma za ljudska prava BiH, a po potrebi da izvrši i druge potrebne radnje, te donese svoj izvještaj o predavci stranke, što je i izvršila 20.4.2004. godine.

Predsjedavajući Komisije je predložio da se izvrši uvid u Izvještaj Potkomisije i konstatira postojanje dovoljne dokumentacije za razmatranje. On je ukazao na činjenicu da su članovi Potkomisije imali u vidu i usmeno izlaganje podnosioca predstavke na sjednici Komisije od 8.4.2004. godine, kao i diskusije drugih učesnika koje su tada iznešene. Potkomisija u svom Izvještaju je smatrala da nije potrebno pozivati druge učesnike i uzimati izjave od njih, jer je smatrala da je dovoljno prezentiranog materijala u dopisima i priložima akata.

U diskusiji po ovoj tački izlaganje je imala i g-đica Nadžida Mlaćo koja je bila predsjedavajuća potkomisije. Ona je podsjetila da se je u svom radu Potkomisija bavila pitanjima ugrožavanja osnovnih ljudskih prava i sloboda zagaraniranih Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda ("Službeni glasnik BiH", broj 6/99), čiji je potpisnik i Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: Konvencija), te pitanjima zakonitosti rada pojedinih institucija vlasti u ovom predmetu, a radi pokušaja sistematskog rješavanja eventulanih kršenja ljudskih prava i sloboda. Konstatirala je da je Potkomisija u radu posebno imala u vidu slijedeće dokumente:

- Raznu prepisku stranke i određenih institucija na engleskom i maternjem jeziku,
- Pismenu izjavu stranke Komisiji za ljudska prava IHRL nacrt, april,
- Odluku o prihvatljivosti i meritumu-Dom za ljudska prava BiH broj CH/02/8679, CH/02/8689, CH/02/8690, CH/02/8691 od 3.9.2002. godine.

U diskusiji su učestvovali i g. Selim Bešlić i Tihomir Gligorić.

G. Selim Bešlić je istakao postojanje greške državnih organa, te se založio da vlasti Federacije BiH i BiH poduzmu neophodne mjere za saniranje ovog stanja.

G. Tihomir Gligorić je podržao izvještaj Potkomisije i smatra ga dobrom osnovom za analizu slučaja i određivanje potrebnih zaključaka za saniranje stanja. Smatra neophodnim određenje zadataka organuma vlasti i traži provođenje odluke Doma za ljudska prava.

Predsjedavajući je u diskusiji istakao poražavajuću okolnost da se pritvorenci tretiraju ratnim vojnim zatvorenicima u bazi Guantanamo. Engleska vraća neke svoje državljane iz Baze, a i mi trebamo pokrenuti postupak.

Iz Izvještaja Potkomisije, dokumentacije prezentirane od stranke, usmene izjave stranke, kao i diskusija na ovoj sjednici, predsjedavajući Komisije je konstatirao slijedeće činjenično stanje:

- suprug podnosioca prijave, Hadž Boudellaa je bio državljanin Bosne i Hercegovine, a drugi članovi tzv. «Alžirske grupe» (Boumediene Lakhdar, Mohamed Nechle i Saber Lahmar) su bili ili državljani BiH ili su bili legalno na teritoriji Bosne i Hercegovine,
- u oktobru 2001. godine, članovi tzv. «Alžirske grupe» su uhapšeni i pritvoreni pod sumnjom da su planirali teroristički napad na ambasade SAD i Velike Britanije,
- u novembru 2001. godine Federalno ministarstvu unutarnjih poslova je oduzelo državljanstvo Budellaa-i, Lakhdar-u i Nechle-u, a također, u novembru 2001. godine Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice donijelo je rješenje kojim se Lahmar-u ukida dozvola stalnog boravka u Bosni i Hercegovini.
- Dana 17. januara 2002. godine je naređeno pustanje ovih lica iz pritvora, ali umjesto da budu pušteni, odmah su stavljeni pod nadzor policije Federacije BiH, a narednog dana su predati vojnim snagama SAD koje su raspoređene u Bosni i Hercegovini kao Stabilizacijske snage pod vođstvom NATO-a. Nakon toga prebačene su u vojni zatvor u zaljevu Guantanamo na Kubi.

- Dom za ljudska prava BiH je 17.1.2002. godine izdao naredbu za privremene mjere, naređujući vlastima Federacije BiH i Bosne i Hercegovine, da preduzmu sve neophodne mjere i spriječe da navedena lica primjenom sile budu odvedeni s teritorije BiH.
- Dana 17.1.2002. godine istražni sudija Vrhovnog suda FBiH donio je rješenje kojim se ukida pritvor protiv ovih lica, jer više ne postoje razlozi ni okolnosti zbog kojih je određen pritvor. Tim rješenjem se Boudellaa, Lakhdar i Nechle tretiraju kao državljani BiH, a Lahmar kao osoba s stalnim mjestom boravka na teritoriji BiH,
- U noći 17. na 18.1.2002. godine pred Okružnim zatvorom u Sarajevu održane su demonstracije sa oko 500 učesnika, a rezultat tih nemira je ranjavanje 8 policajaca od kojih teže ranjavanje jednog policajca.
- Snage Federalne policije i MUP-a Kantona Sarajevo su 18.1.2002. godine u 6,00 sati predale ova lica snagama SAD-a.
- Navedena lica se i danas nalaze u vojnoj bazi i nisu puštena na slobodu.

Nakon provedene diskusije, uvida u Izvještaj Potkomisije i izvršenih uvida u pristiglu dokumentaciju, na prijedlog predsjedavajućeg Komisije, Komisija je jednoglasno donijela sljedeće

ZAKLJUČKE:

- **Komisija prihvata zaključke Doma za ljudska prava BiH kojim se konstatira da su Bosna i Hercegovina i Federacija Bosne i Hercegovine povrijedili:**
 - **Prava na slobodu i ličnu sigurnost za Hadž Boudellaa-a, Boumediene Lakhdar-a, Mohamed Nechle-a i Saber Lahmar-a. Ovo pravo je povrijeđeno u periodu od 17.1.2002.godine do njihove predaje snagama SAD-a, i njihovog prinudnog odvođenja s teritorije BiH. Ovo pravo je zagarantirano članom 5. stav 1. Konvencije,**
 - **Pretostavku nevinosti (da su lica nevina dok se u skladu s zakonom ne dokaže da su kriva), što je zagarantirano članom 6. stav 2. Konvencije,**
 - **Pravo čovjeka da ne bude izložen riziku od smrtne kazne, što je zagarantirano članom 1. Protokola broj 6. uz Konvenciju,**
 - **Pravo čovjeka da ne bude podvrgnut mučenju ni nečovječnom ili ponižavajućem postupanju, što je zagarantirano članom 3. Konvencije,**
 - **I druga prava, kao što je navedeno u pomenutoj odluci Doma za ljudska prava BiH.**
- **Komisija prihvata i druge zaključke, kao i druge mjere navedene u pomenutoj Odluci Doma za ljudska prava, upućene organima vlasti Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine,**
- **Nalaže se svim organima vlasti Bosne i Hercegovine (prije svega Vijeću ministara Bosne i Hercegovine) i Federacije Bosne i Hercegovine (prije svega Vladi Federacije Bosne i Hercegovine) koji su nadležni za provođenje odluka Doma za ljudska prava, da u cijelosti provedu odluku Doma za ljudska prava broj CH/02/8697 i drugi od 3.9.2002. godine,**
- **Od nadležnih organa vlasti Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine se zahtijeva da kod vlasti SAD-a hitno pokrenu postupak vraćanja supruga stranke i drugih u ovom predmetu navedenih pritvorenika iz pritvora u Vojnoj bazi Guantanamo u Bosnu i Hercegovinu,**
- **Međunarodnopravni dokumenti o zaštiti ljudskih prava i sloboda, prihvaćeni od Bosne i Hercegovine, moraju biti dosljedno ugrađeni u sve zakone i druge propise, u zavisnosti od sadržaja tih propisa, te primjenjivani od strane nadležnih organa direktno i bez izuzetaka.**

- **Da nadležni organi Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine u roku od mjesec dana od dana prijema zaključaka, obavijeste Komisiju o svim radnjama koje su vlasti BiH i Federacije BiH poduzele da sprovedu ovu odluku, a poslije toga da Komisiju obavještavaju periodično svaki mjesec do potpunog sprovođenja zaključaka.**
- **Izveštaj se dostavlja i Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na znanje i obavještenje o učinjenom u ovom predmetu.**

Formulirajući posljednje zaključke, g. Elmir Jahić je istakao postojanje i drugih predstavljenih građana i potrebu njihovog rješavanja. Na njegov prijedlog, sekretar Komisije je članove obavijestio o obraćanju građana ovoj komisiji, kao i spornim predmetima. Sekretar je ukazao na poseban akt dostavljen članovima. Iz akta je vidljivo obraćanja stranaka sa stanjem na dan 19.4.2004. godine i ono je slijedeće:

Predstavka stranke **Šarić Habibe** iz Mostara, Ul. Hadžiomerovića 15.

Podnijela predstavku Komisiji 11.7.2003. godine.

Obrazovana potkomisija na 10. sjednici od 8.4.2004. godine.

Predstavka stranke **Murić Redžo** iz Cazina Ul. Tržačka Raštela bb

Podnio predstavku 8.10.2003. godine.

Stranka se žalila na nesređene imovinsko-pravne odnose i nemogućnost mirnog uživanja imovine.

Mi podnijeli zahtjev za očitovanje o predstavljenju Općini Cazin, 18.11.2003. godine,

Općina Cazin odgovorila na naš dopis 5.2.2004. godine.

Mi obavijestili stranku 15.4.2004. o odgovoru nadležnog organa.

Predmet okončan.

Predstavka stranke **Velagić Omera** iz Velike Kladuše, Ul. Trnovi bb.

Podnio predstavku 12.11.2003. godine.

Prigovara na ćutanje administracije suda.

Mi tražili dopunu predstavke 12.11.2003.

Stranka nas obavijestila 16.2.2004. godine o postojanju preporuke Ombudsmena F BiH za urgiranje održavanja sudskog ročišta.

Dana 15.4.2004. godine obavijestili Općinski sud u Velikoj Kladuši i stranku da podržavamo preporuku Ombudsmena i tražimo održavanje sudske rasprave pred Općinskim sudom.

Predmet okončan, pratit će se njegova realizacija.

Predstavka stranke **Knežević Milana** iz Banja Luke, Ul. Voždovačka 45.

Podnio predstavku 1.12.2003. godine.

U predstavljenju se žali na rad Vrhovnog suda Federacije BiH i nerješavanje njegovog predmeta.

Mi smo se 17.12.2003. godine obratili predsjedniku Vrhovnog suda F BiH urgencijom.

Dana 11.1.2004. godine Vrhovni sud F BiH nas obavijestio da je zaključena rasprava u predmetu stranke i da je donesena odluka (presuda).

Dana 19.1.2004. godine mi obavijestili stranku o odluci Vrhovnog suda F BiH.

Dana 10.2.2004. godine stranka nas obavijestila da je primila Presudu Vrhovnog suda i zahvaljuje se Komisiji na pomoći.

Predmet okončan.

Predstavka stranke **Nade Dizdarević** iz Sarajeva, Emila Zole 10/5-22 Novi Grad.

Podnijela predstavku 26.2.2004. godine.

Obrazovana Potkomisija na 10. sjednici Komisije 8.4.2004. godine.

Predstavka stranaka **Halilović Sejfe i Muhameda** iz Brčkog, A. Šantića 18.

Podnijeli predstavku 16.3.2004. godine.

U predstavljenju je neprecizan zahtjev i bez dodatne dokumentacije. Iz konteksta je vidljivo da se radi o imovinskom zahtjevu.

Mi tražili od stranaka dopunu podneska 15.4.2004. godine.

Predstavka stranke **Sinanović Omera** iz Tuzle, Ul. Slavinovići bb.

Podnio predstavku 23.3.2004. godine.

U predstavci ističu da organi vlasti općine Tuzla namjeravaju nezakonito da lociraju objekat Elektroprenosa Sarajevo na njihovoj zemlji.

Mi uputili dopis 15.4.2004. godine Općini Tuzla, Općinskom načelniku, da se očituje o predstavci stranke.

Predstavka stranke **Marka Tomšića** iz Brčko Distrikta, Dubrave 82b.

Podnio predstavku 30.3.2004. godine.

U predstavci stranka nas obavještava da je građanskopravni zahtjev uputila prema nadležnim organima BD za naknadu štete i moli nas da budemo u toku rješavanja ovog zahtjeva.

Treba formirati potkomisiju ili dogovoriti o praćenju podneska.

Predstavka stranke **Zahirović Zvezdana** iz Tuzle, Aleja Bosasnkih Vladara 25.

Podnio predstavku 6.4.2004. godine.

U predstavci stranka se žali na nemogućnost dobijanja određene medicinske dokumentacije od Javne zdravstvene ustanove Univerzitetskog kliničkog centra Bolnice Gradina u Tuzli.

Mi smo dana 14.4.2003. godine zahtijevali očitovanje o predstavci od strane JZU UKC Bolnice Gradina i tražili iscrpnu informaciju sa kopijama najvažnijih akata u predmetu.

Iz ovog akta, dostavljenog kao prilog članovima Komisijem, vidljivo je obraćanje građana i stepen realizacije njihovih zahtjeva. Nakon upoznavanja o stanju obraćanja građana ovoj komisiji, ova tačka dnevnog reda je zatvorena.

Ad. 5. Tekuća pitanja.

U vezi ove tačke dnevnog reda, g. Selim Bešlić se osvrnuo na pitanje formiranja Vijeća nacionalnih manjina pri Parlamentarnoj skupštini BiH. On smatra da je ovo veoma kompleksno pitanje, koje je on dobro izučio, te je mišljenja da bi trebalo pokrenuti postupak izmjena i dopuna Zakona koji tretira ovu materiju jer se trebaju tražiti kvalitetnija rješenja.

O ovom prijedlogu nije bilo izjašnjenja, ali je u diskusijama članova Komisije vidljivo da podržavaju g. Selima Bešlića.

Završavajući ovu tačku dnevnog reda, Komisija je završila svoju 10. sjednicu.

Sjednica je završena u 15,40 sati.

SEKRETAR KOMISIJE

dr. Zijad Hasić

PREDSJEDAVAJUĆI KOMISIJE

Elmir Jahić

